ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ НОВОБИЗЯКИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ АГРЫЗСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН	ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯҢА БӘЗӘКӘ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

18.09.2019 Яңавыл авылы № 18

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Яңа Бәзәкә авыл җирлеге территориясендә урнашкан гидротехник корылмаларны (буаларны) куркынычсыз эксплуатацияләү кагыйдәләрен раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 117-ФЗ номерлы Федераль закон, «гидротехник корылмаларның куркынычсызлыгы турында» 21.07.1997 ел, № 117-ФЗ Федераль законның 9 статьясы, Ростехнадзорның 02.10.2015 ел, № 395 боерыгы нигезендә, карар бирәм:

1. Кушымтадагы Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Яңа Бәзәкә авыл җирлеге милкендәге гидротехник корылмаларны (буаларны) имин эксплуатацияләү кагыйдәләрен расларга.
2. Әлеге карар кул куелган көннән үз көченә керә һәм «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында», Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының интернет челтәрендә рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.
3. Карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Җитәкче М. М. Ногманов

Татарстан Республикасы
Әгерҗе муниципаль районы
Яңа Бәзәкә авыл җирлеге башкарма
комитеты җитәкчесенең
2019 ел 18 сентябреннән №18
карары белән расланган

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Яңа Бәзәкә авыл җирлеге территориясендә урнашкан гидротехник корылмаларны (буаларны) куркынычсыз эксплуатацияләү кагыйдәләре

1. Гомуми нигезләмәләр

Гидротехник корылмаларны (алга таба – ГТС) куркынычсыз эксплуатацияләүнең әлеге кагыйдәсе, Федераль экологик, технологик һәм атом күзәтчелеге хезмәтенең 2015 елның 2 октябрендәге 395 номерлы боерыгы белән расланган гидротехник корылмаларны (судно йөрешле һәм Порт гидротехник корылмаларыннан тыш) эксплуатацияләү кагыйдәләрен карап тотуга карата таләпләр нигезендә эшләнгән.

Гидротехник корылманың хуҗасы булып «Яңа Бәзәкә авыл җирлеге»муниципаль берәмлеге тора.

Персоналның составы һәм саны, ГТС классына һәм ГТС куркынычсызлыгын тәэмин итүче эксплуатация эшләре күләменә бәйле рәвештә, проект белән билгеләнә.

Яңа Бәзәкә авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе ГТСНЫ эксплуатацияләү өчен җаваплы, ГТСНЫҢ эшчәнлеген һәм аварияләрсез эшләвен тәэмин итә, моның өчен ГТСНЫҢ торышын даими күзәтүләр алып барыла.

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Яңа Бәзәкә авыл җирлеге җитәкчесе Ростехнадзорның Идел буе идарәсе территориаль аттестация комиссиясендә аттестация узарга һәм тиешле таныклыкка ия булырга тиеш.

Яңа Бәзәкә авыл җирлеге милкендә булган җирлек территориясендә урнашкан гидротехник корылмаларны (буаларны) эксплуатацияләүнең төп бурычы-әйләнә-тирә мохитне саклау таләпләрен үтәгәндә аларның эшкә яраклы торышын тәэмин итү, эксплуатацияләгәндә, ремонтлаганда, реконструкцияләгәндә ГТС куркынычсызлыгы кагыйдәләрен һәм нормаларын үтәү, ГТС торышы күрсәткечләрен контрольдә тоту.

Күзәтчелек органнарының күрсәтмәләрен үтәү мәҗбүри булып тора. Күзәтчелек органнары күрсәтмәләрен үтәмәгән өчен ГТС хуҗасы җаваплы.

2. Нормаль эксплуатацияләү өчен кирәкле документлар

ГТСТА нормаль файдалану өчен корылмаларның торышын һәм аларны эксплуатацияләү кагыйдәләрен чагылдыручы документация булырга тиеш:

гидротехник корылмаларның техник паспортлары;
башкарма сызымнар;
сусаклагычлардан файдалану кагыйдәләре;
ГТС куллану буенча җирле инструкцияләр;
күзәтү журналлары;

Куркынычсызлык критерийлары һәр ГТС өчен аның конструктив үзенчәлекләрен, геологик, гидрологик, климат һәм сейсмик шартларын исәпкә алып билгеләнә.

Җирлек территориясендә урнашкан ГТС-лар куркынычсызлыкның нормаль дәрәҗәсенә ия, ягъни ГТС проектка, гамәлдәге нормаларга һәм кагыйдәләргә туры килә, куркынычсызлык критерийларының әһәмияте корылма һәм нигезләрнең эшчәнлеге өчен рөхсәт ителгән чиктән артмый, эксплуатация гамәлдәге закон актларын, нормаларны һәм

кагыйдәләрне, дәүләт контроле һәм күзәтчелеге органнары күрсәтмәләрен бозмыйча башкарыла.

Куркынычсызлык декларациясе эшләнми, җирлек территориясендә урнашкан ГТС-лар куркынычсызлык декларациясе тутырылырга тиешле объектлар исемлегенә керми.

«Гидротехник корылмаларның куркынычсызлыгы турында» 21.07.97 ел, №117-ФЗ РФ Законының 15 статьясы нигезендә, гидротехник корылма авариясе нәтиҗәсендә физик затларның тормышына, сәламәтлегенә, физик һәм юридик затларның милкенә зыян китерү нәтиҗәсендә барлыкка килә торган йөкләмәләр буенча гражданлык җаваплылыгы куркынычы әлеге гидротехник корылманы төзү һәм эксплуатацияләү вакытында мәҗбүри иминиятләнергә тиеш. Гидротехник корылманың милекчесе яки эксплуатацияләүче оешма зыян китергән өчен гражданлык җаваплылыгының куркынычын иминиятләштерүче булып тора.

3. ГТСка техник хезмәт күрсәтү

3.1. ГТС торышына эксплуатация контролен гамәлгә ашыру

ГТС торышы һәм эше артыннан эксплуатация контролен тәэмин итәргә тиеш:

эксплуатация барышында корылмаларның, нигезләрнең, яр буеның торышы турында дөрес мәгълүмат алу максаты белән системалы күзәтүләр үткәрү;

авария хәлләренә һәм авария хәлләренә мөмкин булган зыяннарны булдырмау буенча чараларны үз вакытында эшләү һәм кабул итү;

ремонт эшләренең һәм реконструкция эшләренең срокларын билгеләү өчен техник мәгълүмат алу;

ГТС эшенең оптималь эксплуатацион режимнарын сайлау.

3.2. Оештыру һәм тормышка ашыру натураль күзәтүләрне

ГТС торышын натураль күзәтүләр оештырылырга тиеш

аларны торгыза башлаганнан бирле төзелеш һәм эксплуатацияләү дәвам итә.

Табигый күзәтүләрнең күләме һәм ешлыгы башта проект белән билгеләнә һәм киләчәктә, гидротехник корылмаларның торышына һәм контрольгә техник таләпләрнең үзгәрүенә бәйле рәвештә, күзәтүләр нәтиҗәләре нигезендә үзгәртелергә мөмкин. Бу үзгәрешләр буенча башкарыла

проект оешмасы белән килештерелгән җитәкченең карары белән расланган.

Гидротехник корылмалар артыннан күзәтүләр оештырганда һәм үткәргәндә түбәндәге таләпләрне үтәргә кирәк::

бьеф дәрәҗәсен теркәү

үзара сәбәп-тикшерү бәйлелекләренә бәйле Параметрларны (җөй - температураны ачу, су басу - фильтрация чыгымы һ. б.) бер үк календарь вакытта күзәтүләрне гамәлгә ашыру.);

ярыкларны һәм җөйләрне ачу, бетон аша фильтрация һәм су үткәрүләрне, конкрет корылманың үз-үзен тотышы үзенчәлеген (бозлар барлыкка килү, суның түбән чиккә чыгу, сөзәклекләр үсү, атмосфера явым-төшемнәре йогынтысы һ.б.) исәпкә алган график буенча корылмаларны карап чыгу.

Инструкциядә билгеләнгән вакытта һәм анда каралган күләмдә ГТСка күзәтүләр үткәрелергә тиеш:

корылмаларның һәм аларның нигезләренең юшкыннары һәм смещенияләре артыннан;

тышлыклардагы деформацияләр, ярыклар артында; деформацион һәм төзелеш җөйләренең торышы; грунт плотиналарының, дамбаларның, каналларның һәм каналларның ватылган урыннары ныгытылуның торышы; басым торбаүткәргечләрнең торышы аркасында;

гидроузл дәрәҗәләре режимы, Корылмалар һәм яр буйлары нигезендә фильтрацион режим, дренаж һәм фильтрациягә каршы җайланмалар, корылмалар зонасында грунт сулары режимы артында;

корылмаларга, аерым алганда, су һәм рәсем юдыртылган су һәм ярлар аркасында, су кырларының кавитация җимерелүенә, тышлыкларның изелүенә һәм коррозиясенә, утыртылуга, ишелеп төшүгә, бассейннарның сулыклар ярларын чистартуга һәм үстерүгә, сулыкларның ярларын эшкәртүгә йогынты ясый.;

корылмаларга боз тәэсире һәм бозлану аркасында.

Кирәк булганда, проект нигезендә корылмаларның вибрациясе, конструкцияләрнең ныклыгы һәм температурасы, металл һәм бетон коррозиясе, эретеп ябыштыру металл конструкцияләренең торышы, корылмаларның аерым участокларында газ бүлеп бирү һәм башка күзәтүләр һәм тикшеренүләр оештырыла.

3.3. Параметрларны инструменталь тикшерү методикалары

ГТС, аларны үлчәү һәм тасвирламасы

ГТС торышын бәяләү буенча катлаулы һәм җаваплы эшләрне башкару, аларның куркынычсызлыгын һәм ышанычлылыгын арттыру буенча приборлар һәм инструментлар кулланып чаралар эшләү өчен проект, махсус һәм фәнни-тикшеренү оешмалары җәлеп ителергә тиеш.

3.4. ГТС карау графиклары

ГТС даими рәвештә корылмаларның торышын бәяләү, ремонт эшләре срокларын һәм күләмнәрен ачыклау, аларны техник эксплуатацияләүне яхшырту буенча тәкъдимнәр эшләү, шулай ук ремонтның барлык төрләренең сыйфатын бәяләү өчен техник карауларга дучар ителергә тиеш.

Корылмаларга планлы техник караулар гомуми һәм сайланма булырга мөмкин.

Гомуми тикшерүләрне елга ике тапкыр-язын һәм көзен үткәрергә кирәк.

Корылмаларны гомуми язгы карау аларның торышын һәм язгы яңгырлар эрегәннән соң язгы ташуны үткәрүгә әзерлеген бәяләү өчен үткәрелә. Язгы тикшерү барышында язгы ташуны үткәрер алдыннан агымдагы ремонт эшләренең сроклары һәм күләмнәре аныклана, шулай ук киләсе җәйге чорга корылмаларга агымдагы ремонт ясау, агымдагы һәм киләсе елларга капиталь ремонт буенча эшләр күләме билгеләнә.

Гомуми көзге карап чыгу гидротехник корылмаларны кышка әзерләүне тикшерү максаты белән үткәрелә. Бу вакытка ремонт буенча барлык җәйге эшләр тәмамланырга тиеш.

Сайлап алганда аерым гидротехник корылмалар яки аларның аерым элементлары тикшерелә. Сайлап алу тикшерүләренең ешлыгы җирле эксплуатация шартлары белән билгеләнә.

Планлы тикшерүләрдән тыш, гадәттән тыш хәлләрдән яки аварияләрдән соң, гидротехник корылмаларга чираттан тыш караулар үткәрелергә тиеш.

3.5. Язгы ташуга әзерлек һәм язгы ташуга әзерлек эшләрен оештыру һәм үткәрү

ГТС тикшеренүләре

Ел саен язгы ташу чоры җиткәнчегә кадәр ташуга каршы комиссия язгы ташуны үткәрүгә гидротехник корылманы тикшерә:

ГТС торышын гомуми карау;

эше югары су үткәрү белән бәйле булган затворларның һәм җиһазларның эшләвен тикшерү;

начар метеорологик шартларны (яңгыр, кар катламнарын һ.б. ш.) исәпкә алып, автотранспорт өчен ГТСка илтүче юлларны һәм подъездларны тикшерү.

Ташу (ташу) узганнан соң, ГТС, бигрәк тә Түбән бьеф креплениеләре, шулай ук җиһазлар каралырга тиеш, зыяннар ачыкланды һәм аларны бетерү сроклары билгеләнде.

3.6 Күзәтүләр һәм үлчәүләр ясаучы вазыйфаи затлар исемлеге

Авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе, шулай ук ГТС арендаторлары ГТС күзәтүләре өчен җаваплы. ГТС милекчесе үз боерыгы белән ГТСНЫ эксплуатацияләү буенча җаваплы кешене билгели һәм килешү төзелә.

3.7 Күзәтүләр һәм үлчәүләр нәтиҗәләрен эшкәртүне һәм анализлауны оештыру һәм тормышка ашыру

Күзәтүләр нәтиҗәләре тиешле ведомстволарга һәм журналларга языла. Гидротехник корылмаларны тикшерү нәтиҗәләре буенча акт төзелә, анда Тикшерелгән объектның, аның техник торышы, шулай ук инструкцияләрне эксплуатацияләүне, ремонтлауны һәм үтәүне контрольдә тотуны оештыру, ачыкланган җитешсезлекләрне күрсәтеп, шулай ук ГТСНЫҢ эш халәтендә тоту буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр бирелә. Корылмаларны комиссия белән тикшергәндә акт комиссиянең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана.

Гидротехник корылмаларның проект һәм башкарма документларын һәм тикшерү нәтиҗәләрен өйрәнүне анализлау ахыргы билгеләү максатында башкарыла:

корылмаларның техник торышы;

корылмаларның иминлеген арттыру өчен махсус тикшеренүләр үтәү зарурилыгы;

гидротехник корылманың куркынычсызлыгын бәяләү һәм аны киметү сәбәпләрен анализлау

гидротехник корылманың техник яктан төзеклеген һәм аның куркынычсызлыгын тәэмин итү, шулай ук гидротехник корылманың авариясен булдырмау буенча чаралар күрү

3.8. Эксплуатация персоналы тарафыннан ремонт эшләрен әзерләү тәртибе һәм үткәрү регламенты, типик схемалар һәм төзәтү буенча карарлар (куркыныч тудырган очракта)

Ремонт хезмәте күрсәтүнең бурычлары, үз көче белән (хуҗалык ысулы), шулай ук подрядчы оешмалар көче белән башкарыла торган планлы һәм планнан тыш ремонт эшләрен үткәрү хисабына, корылмаларны эшкә яраклы хәлдә тотуда тора.

Гидротехник корылмаларда ремонт эшләрен башкару перспективалы (күпьеллык), ел саен һәм айлык эш планнарына туры китереп башкарылырга тиеш.

Ремонт эшләренең планнары нәтиҗәләр нигезендә төзелә:

- гидротехник корылмаларны, шул исәптән ташкыннар узганнан соң да, системалы карап чыгу;;
- чираттан тыш карау соң табигый бәла-казалар яки аварияләр (баш тарту);
- инструменталь натур күзәтүләрне, периодик һәм махсус тикшерүләрне һәм сынауларны үз эченә алган корылмаларның торышына системалы контроль.

Җимерек хәлдә булган яки зыян күргән, кешеләр өчен куркыныч тудыручы яки эссе гидротехник корылмаларның һәм технологик җиһазларның эшкә яраклылыгына куркыныч тудыручы гидротехник корылмаларда ремонт эшләре кичекмәстән башкарылырга тиеш.

Башкарылган ремонт агымдагы һәм капиталь булырга мөмкин. Капиталь ремонтка зыяннары аларны эксплуатацияләүнең ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын киметә яки аларны эксплуатацияләү мөмкинлекләрен чикли торган гидротехник корылмаларның аерым элементларын торгызу (алмаштыру) башкарыла торган эшләр керә.

Гидротехник корылмаларга агымдагы ремонт ясау гидротехник корылмаларның конструктив элементларын җимереклекләрне вакытында бетерү юлы белән тузудан саклау эшләрен башкаруны күздә тота.

Гидротехник корылмага капиталь ремонт ясау алдыннан кабул ителгән техник карарны, ремонт эшләрен оештыру ысулын, ремонтның билгеләнгән сроклары, чыгымнарны нигезли торган ремонт проектын төзү зарур. Капиталь ремонт проектлары ремонт ысулына карамастан (хуҗалык, подрядчы) төзелергә тиеш.

Гидротехник корылмаларның (дренаж һәм су бүлү элементларының) иң җаваплы элементларын капиталь ремонтлау проектын төзүгә карата;

югары тизлекле агымнарның йогынтысына дучар ителгән өске урыннар, аскы бьефта энергияне сүндерүчеләр, контроль-үлчәү аппаратурасы һ. Б. лар), шулай ук аларның нигезләрен һәм яр буйларын ныгыту буенча эшләр махсус оешмалар җәлеп ителергә тиеш.

Гидротехник корылмаларны капиталь ремонттан соң кабул итүне билгеләнгән тәртиптә комиссия башкара. Ремонт эшләрен кабул иткәндә аларның проектка туры килүе тикшерелергә тиеш. Аларны эксплуатацияләүгә комачаулаучы һәм әйләнә-тирә мохитнең экологик торышын һәм персоналның хезмәт куркынычсызлыгын начарайта торган корылмаларны файдалануга кабул итү тыела.

4. ГТСНЫ техник эксплуатацияләүнең төп кагыйдәләре

4.1. ГТСны эксплуатацияләгәндә куркынычсызлык техникасы таләпләре

Эшләргә рөхсәт ителгән затлар укытылырга һәм бу хакта таләпләргә туры китереп таныклыкка язылырга тиеш

Ремонт эшләрендә җитештерү проектында яки операцияләрнең эзлеклелеген технологик документларда каралган эшләр үтәлергә тиеш,

Су агызу корылмасы аларга чит әйберләр эләгүдән, боз саклау җайланмасыннан сакланырга тиеш.

Хезмәт күпере койма яки култыксалар белән җиһазлана

Язгы ташуны үткәрү вакытында сусаклагычта су кимәлен һәм су агызу корылмалары аша су үтүне, корылмаларның һәм дамбаларның торышын тәүлек буе күзәтү билгеләнә.

Су алу һәм су агызу корылмаларын чистарту эшләре җаваплы җитәкче катнашында башкарылырга тиеш

4.2. Техник төзеклекнең һәм ГТСНЫҢ эшкә сәләтлелегенең төп күрсәткечләре

Техник төзеклекнең һәм хезмәткә сәләтлелегенең төп күрсәткечләре булып торалар:

- проект үткәрү сәләтен тәэмин итү;
- җир элементларының кырылу һәм арулану, җимерелү һәм юылу булмау;;
- якын-тирә җирләрне өстән су басуга һәм су басуга юл куймау;;
- Түбән бьефларның юылулары булмау, рисберм һәм откос беркеткечләренә зыян китерү;
- гидравлик Параметрлар (су дәрәҗәләре, ябылу биеклеге һ. б.) буенча корылмаларның тишекләре аша су чыгымын билгеләү һәм тарифларга мөмкинлеге.);
- җөйләр аша су агулары булмау;;
- эксплуатация эшләре җитештерүнең тиешле культурасы, корылмаларны эстетик бизәү һәм төзекләндерү.

4.3. Авария хәлендәге очракта үткәрелә торган чаралар

үткәрүчәнлектән артык булган катастрофик ташкыннар вакытында хәлләр

су агызу корылмалары сәләте

Җитештерү инструкциясендә эксплуатацион персоналның ГТСка авария хәлендәге хәлләр барлыкка килгәндәге гамәлләр планы бәян ителергә тиеш.

Персоналның гамәлләре авариягә куркыныч тудыручы, ә аларны бетерү мөмкин булмаган очракта-авариядән килгән зыянны киметү буенча чараларны үтәүгә юнәлдерелергә тиеш.

План белән билгеләнергә тиеш:

гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы турында персоналга һәм җирле халыкка хәбәр итү чаралары, төп һәм резерв элемтә чаралары;

урнаштыру урыннары һәм күләме аварияле материаллар һәм инструментлар;

җәлеп ителгән транспорт чаралары һәм аларның төп маршрутлары.

Кешеләр өчен куркыныч тудыручы һәм төп гидротехник корылмаларның һәм технологик җиһазларның тотрыклылыгын һәм эшкә яраклылыгын булдыручы ГТС һәм механик җиһазларның эшендәге бозулар һәм процесслар кичекмәстән юкка чыгарылырга тиеш.

Мондый хокук бозулар һәм процессларга кертелгән:

утырту зоналары һәм калкулыклар барлыкка килү белән фильтрация процессларын һәм суффозион күренешләрне кискен көчәйтү;

гидротехник корылмаларга һәм аларның нигезләренә тигез булмаган утырым-төшем рөхсәт ителгән чик күрсәткечләрдән артып китә һәм аларның тотрыклылыгын куркыныч тудыра;

су үткәргеч һәм су агызу корылмаларына кертү (кер юу, өемнәр һ. б.), бу исә корылманың җимерелүе белән су агызуга китерергә мөмкин;

төп ябу җайланмаларыннан яки аларның күтәртү механизмнарыннан, су агызу һәм су үткәрү җайланмаларыннан чыгу.

Инструкциядә аварияле хәл килеп чыгуның иң ихтимал сәбәпләре билгеләнергә һәм персоналның аларны бетерү буенча эш планы төзелергә тиеш.

Авария хәленең килеп чыгу сәбәпләре булырга мөмкин:

гидроузел корылмаларының су үткәргеч үткәрүчәнлеген арттырган чыгымнар белән югары ташкын үтү;

сейсмик күренешләр;

тау үрләре, шул исәптән югары дулкыннар барлыкка килгән сусаклагычта да, төрле җимерекләр һәм калкулыклар;

катастрофик атмосфера явым-төшемнәр (яңгыр, кар яву), боз һәм шуг күренешләре;

гидротехник корылмаларның нигезләре һәм примыканияләре, гидроузел урнашкан районда тискәре фильтрация режимын начарайту;

гидротехник корылмаларның һәм аларның аерым элементларының ныклыгын һәм тотрыклылыгын киметү, алар эксплуатация кагыйдәләрен бозуга бәйле,

төзү-монтаж эшләренең сыйфатсыз башкарылуы һәм проектлаштыруда җибәрелгән хаталар нәтиҗәсендә;

Авария хеллере килеп чыгу куркынычы янаганда, югары куркыныч зоналарынып торышына ныклы контроль оештырырга, Е шулай ук табигый куренешлер килеп чыгу куркынычы турында тиешле деулет органнарыннан даими мегълумат алырга кирек.

Катастрофик күренешләр килеп чыгу куркынычы турында мәгълүмат булган очракта мөмкин булган аварияләрне булдырмау һәм бетерү, шулай ук зыянны киметү буенча кисәтү чаралары күрелергә мөмкин:

сусаклагычта су кимәлен киметү;

Ишкәкләрне арттыру һәм плотиналар сөрүне ныгыту;

гидротехник корылмаларның иң җиңел торгызыла торган өлешләрендә өстәмә су ташлый торган отверстияләр урнаштыру яки проран булдыруга әзерлек;

су бүлү һәм агымдагы су бүлү дамбалары һәм перемычкалар урнаштыру;

барлык су ташлый торган тишекләрне ачу мөмкинлеген тәэмин итү; кирәк булган очракта-чыныккан затворларны шартлату.

Авариягә каршы җайланмалар, су сибү һәм коткару чаралары төзек хәлдә булырга һәм вакыт-вакыт тикшерелергә тиеш.

Гидротехник корылмаларның җимерелү куркынычы туган барлык очракларда да билгеләнгән тәртиптә ГТСТАН түбәнрәк урнашкан барлык торак пунктларга кичекмәстән хәбәр итү һәм халыкны куркыныч зонадан эвакуацияләү зарур.

4.4. Оештыру финанс (матди) резервлары булу

ГТС аварияләрен бетерү өчен

Авыл җирлеге бюджетында финанс резервлары каралмаган, ГТС аварияләрендә гадәттән тыш хәлләрне бетерүдә финанслау Биектау муниципаль районының резерв фонды хисабына башкарыла.

4.5. Язгы ташуларны үткәргәндә, тискәре температураларда, гадәттән тыш хәлләрдә ГТСНЫ куллану тәртибе

Гидротехник корылмаларны нормаль шартларда эксплуатацияләү бирелгән Параметрларны саклауга юнәлдерелгән кирәкле, даими рәвештә башкарыла торган чаралар комплексы белән билгеләнә:

сусаклагычтагы су дәрәҗәсе НПАдан артмаска тиеш;

сусаклагычны тутырганда, артык суны агызырга кирәк, су дәрәҗәсенең рөхсәт ителгәннәрдән югарырак булуына юл куймыйча.

Язгы ташу

Ел саен язгы ташу чорына кадәр ташкынга каршы комиссия төзелергә тиеш. Комиссия бурычына гидроузел аша ташуны (ташкынны) үткәрүне тәэмин итү һәм ГТСНЫ зарарлардан саклау буенча чаралар планын эшләү керә.

Язгы ташуны үткәрү (ташу) буенча чаралар планы эшләнә

Роскомгидрометның алдагы һәм агымдагы фаразларына, ташуның башлану вакыты һәм ахыры, аны узуның күләме һәм характеры, шулай ук ташуларның агымдагы чыгымының максималь зурлыгына нигезләнеп, түбәндәгеләрне үз эченә ала.:

сусаклагычны алдан эшкәртү режимы;

язгы ташу чыгымнарын узган чорда гидроузелның эш режимы;

ябалаклар белән маневрлау графигы;

авария хәлендәге төзелеш материалларының һәм аларның урнашу урыннарының (таш, ком, вак таш, агач материаллары, тыгызлау өчен материаллар һ.б.), шулай ук транспорт чаралары, махсус киемнәр, инструментлар һәм җайланмалар исемлеге.

Язгы ташу (ташу) алдыннан әзерлек эшләре составына кертелә:

ГТС торышының язгы ташу комиссиясе тарафыннан гомуми карау;

гидротехник корылмаларга, шул исәптән кар һәм дренаж суларына бүлеп бирүне тәэмин итүче җайланмаларга планлы ремонтны тәмамлау;

эше югары су үткәрү белән бәйле булган затворларның һәм җиһазларның эшләвен тикшерү; тотворларның һәм аларның күтәртү җайланмаларының ышанычлы эшен тәэмин итү буенча чараларны үтәү;

салкын чорга куела торган вакытлыча корылмаларны һәм конструкцияләрне (майларны, теплякларны, агымнарны һ. Б. лар) сүтү яки бетерү.);

юына торган урыннарда грунт корылмаларының һәм ярларның откосларын өстәмә ныгыту; туклану участокларында урнашкан электр тапшыру линияләрен саклау, боз йөрү вакытында нигезләрне юдыртудан һәм бозның йогынтысын саклаудан саклау; корылмалар янындагы кар һәм бозларны, Ишкәкле кюветларны һәм плотиналарны кардан һәм боздан чистартудан саклау;;

ташу (ташкыннар) вакытында авария хәлендәге бригадаларны оештыру, аларны үткәрү вакытында кирәк булырга мөмкин булган эшләрне җитештерүгә өйрәтү, куркынычсызлык техникасы буенча инструктаж үткәрү;

начар метеорологик шартлар (яңгыр, кар катламнары һ.б.) исәпкә алып, автотранспортның ГТСка һәм авария запасы складларына керү юлларын тикшерү һәм тәртиптә тоту.

Әзерлек эшләрен тәмамлау срогы җирле шартларга карап билгеләнә, ләкин Роскомгидромет фаразында билгеләнгән ташу башланганчыга кадәр 15 көннән дә соңга калмыйча. Ташуны үткәрү планында каралган чараларны вакытында үтәү буенча көндәлек контроль алып барыла.

ГИДРОУЗЕЛДА бу чорда эксплуатацион персоналның вазыйфаларын бүлү белән язгы ташуны әзерләү һәм үтү чорында башкарылучы эшләр исемлеге китерелә.

Югары ташкыннарны үткәрү өчен форсировка каралган гидроузелларда су дәрәҗәсен НПУ билгеләреннән югарырак күтәрү барлык су агызу һәм су үткәргеч тишекләрендә тулысынча ачык булганда гына рөхсәт ителә. Су агымы кимегәндә, су дәрәҗәсендәге билге кыска вакыт эчендә булырга тиеш

НПУ га кадәр түбәнәйтелгән.

Ташу (ташу) узганнан соң, ГТС, бигрәк тә Түбән бьеф креплениеләре, шулай ук җиһазлар каралырга тиеш, зыяннар ачыкланды һәм аларны бетерү сроклары билгеләнде.

Гидротехник корылманы эксплуатацияләүгә әзерлек планына тискәре температура булганда түбәндәге чаралар кертелергә тиеш:

кышкы чорда эшләү өчен кирәкле ябылгычларның һәм аларга хезмәт күрсәтүче механизмнарның, шулай ук тыгызлыкларның төзеклеген тикшерү;

шугосрос җайланмаларының, решеткочистарту механизмнарының әзерлеген тикшерү;

инструментлар һәм җайланмалар (багр, караболар, җәяүлеләр һ. б.) әзерләү.);

корылмаларга керү юлларын әзерләү;

боз ташлау буенча сменалы бригадаларны оештыру, шуглар һ. б.

Корылмаларның кышкы шартларда эшләргә әзерлеге кышка әзерлек комиссиясе тарафыннан тикшерелә.

5. ГТС куркынычсызлыгын тәэмин итү

5.1. ГТС саклау системасы булу

ГТСта саклау системасы булу каралмаган.

5.2. ГТСта гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итүнең локаль системасы булу һәм аны тоту

Гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итүнең ГТРКда локаль системасы булу һәм аны тоту каралмаган.

5.3. Авария-коткару формированиеләренең булуы

ГТС эксплуатацияләгәндә авария-коткару формированиеләренең булуы таләп ителми.

5.4. Янгынга каршы саклану

Гидротехник корылмаларга янгын куркынычсызлыгын оештыру, янгын куркынычсызлыгы чаралары турында тиешле инструкцияләр эшләү таләп ителми.

5.5. Саклау яктырту системалары булу

ГТСТА саклау яктырту системалары булу каралмаган.

5.6. Элемтә чаралары, автоматика һәм телемеханика булу

Элемтә чаралары, автоматика һәм телемеханика каралмаган.

5.7. ГТС кулланганда экологик куркынычсызлык

Экологик куркынычсызлык дигәндә ГТС эшчәнлегенең шундый рәвеше аңлашыла, аның барышында геоэкологик чикләүләр кысаларында барлык бирелгән процесслар, ГТС параметрлары һәм үзлекләре тискәре нәтиҗәләр (экологик зыян) барлыкка килү куркынычы тудырмый.

5.8. Җаваплы затларны һәм срокларын күрсәтеп, ГТС куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча кирәкле чаралар һәм таләпләр исемлеге (планы)

Чаралар исеме	Үтәү сроклары	Үтәү өчен җаваплы
ГТСк эксплуатацион персоналын гадәттән тыш хәлләрдә эшләргә өйрәтү	Елга 1 тапкыр	Авыл җирлеге башкарма комитеты
ГТСТА мөмкин булган авария хәлләрен локальләштерү һәм бетерү буенча хезмәтләр күрсәтүгә килешүләр төзү	декабрьгә кадәр	Авыл җирлеге башкарма комитеты

Планлы тикшерүләр һәм рейд тикшерүләре вакытында Ростехнадзорның Идел буе идарәсе тарафыннан ачыкланган бозуларны бетерү	күрсәтелгән срокларда	Авыл җирлеге башкарма комитеты, арендатор
Чүп-чардан, куак үсемлекләреннән чистарту	кирәгенчә	Авыл җирлеге башкарма комитеты, арендатор
Язгы ташу чорында зыян күргән ГТСТА ремонт-торгызу эшләрен үткәрү	октябрьгә кадәр	Авыл җирлеге башкарма комитеты, арендатор
Су агызу корылмаларының, задвижек һәм затворларның барлык затворларын су чыгару корылмалары коеларында тикшерү үткәрү	октябрь	Авыл җирлеге башкарма комитеты, арендатор
Буаларны эксплуатацияләү буенча инструкцияләр нигезендә кыскарту.	инструкция буенча	Эксплуатацияләү буенча җаваплы
Водоспуск коеларында запорной арматураның туңуына юл куймау буенча чаралар күрү (салам җәю яки кое капкачына кар өю ярдәмендә коеларны җылыту)	ноябрь	Эксплуатацияләү буенча җаваплы